

Những Lời Khai Thị Trí Huệ Trong Kinh Kim Cang

Chủ Đề 1033: Hơi Có Phân Biệt, Liên Là Đệ Lục Thức, Cũng Chính Là Ngã Tướng

Chủ giảng: Pháp sư Tịnh Không

Thời gian: Tháng 05 năm 1995

Địa điểm: Cư Sĩ Lâm Phật Giáo Singapore

Trích lục từ: Báo cáo nghiên cứu Kim Cang Bát Nhã (Tập 089)

Chuyển ngữ: Tịch Minh

【Hơi có phân biệt, liên là đệ lục thức, cũng chính là ngã tướng. Hơi có chấp trước, liên là đệ thất thức, cũng chính là ngã kiến.】

Kiến phân và Tướng phân đã hiển hiện ra rồi. Từ đó có thể biết, những điều phía trước đã giảng như đối đãi, năng sở, phân biệt, đó chính là tướng tế, tướng vi tế của A-lại-da. Đến đệ lục thức, đệ thất thức, cái tướng này đã rất rõ ràng, rất thô rồi, tướng của tám thức đã hiển thị ra. Đệ lục thức là phân biệt, đệ thất thức là chấp trước. Các kinh luận của Pháp Tướng tông cho chúng ta biết, tám thức đều có công năng tập khởi (tích tụ và sinh khởi), nếu xét về phương diện tập khởi này mà nói, thì thấy đều gọi là Tâm, gọi là tám Tâm vương, cả tám thức đều có thể gọi là Tâm. Tám thức này đều có công năng phân biệt, nếu xét về mặt phân biệt mà nói, thì đều có thể gọi là Thức, tám Thức. Tám thức này đồng thời đều có năng lực chấp trước, chấp trước là Ý, cho nên cả tám thức đều có thể gọi là Ý. Tám thức ấy, chúng ta gọi là Tâm - Ý - Thức, thì đều có thể gọi là Tâm, đều có thể gọi là Ý, đều có thể gọi là Thức, đều không gọi sai; gọi là tám Tâm cũng đúng, tám Thức cũng đúng, tám Ý cũng đúng, đều có thể nói như vậy. Nếu muốn phân chia chi tiết, thì chúng đều có chung công năng này. Vậy công năng nào thù thắng nhất? Chúng vốn không bình đẳng, công năng tập khởi của A-lại-da là thù thắng nhất. Nếu luận về tập khởi, thì năng lực của bảy thức trước đều không thể sánh bằng A-lại-da, cho nên A-lại-da có thể được gọi riêng là Tâm, A-lại-da gọi là Tâm. Nếu như luận về chấp trước, thì trong tám thức này, sức mạnh của đệ thất thức là mạnh nhất, kiên cố nhất, cho nên chúng ta gọi đệ thất Mạt-na là Ý, vì sức mạnh chấp trước của nó là mạnh nhất. Nếu luận về phân biệt, thì năng lực của đệ lục thức là mạnh nhất, cho nên gọi riêng đệ lục là Thức, vì sức mạnh phân biệt của nó là mạnh nhất. Do đó, Tâm - Ý - Thức cũng

có thể được nói phân biệt ra rằng: Tâm là đệ bát (thức thứ tám), Ý là đệ thất (thức thứ bảy), Thức là đệ lục (thức thứ sáu), cách giảng như vậy cũng được. Vì thế ý nghĩa của chúng, chúng ta luôn phải nắm cho thật rõ ràng, hiểu cho thật minh bạch, điều này có sự trợ giúp vô cùng lớn đối với việc tu hành của chúng ta.

Trong Pháp Tướng tông, cương lĩnh chỉ đạo của hành môn chính là “chuyển Thức thành Trí”. Còn trong Pháp Tánh tông, giống như cương lĩnh chỉ đạo mà kinh Kim Cang đã giảng cho chúng ta, có thể nói là “một chữ Không quán chiếu đến tận cùng” (nhất không đáo để), ý nghĩa thì gần giống với “chuyển Thức thành Trí”, nhưng lại có điểm khác biệt. Cương lĩnh tu hành của Pháp Tướng tông, chúng ta cũng có thể áp dụng; nói thật ra, nếu biết cách áp dụng thì sự trợ giúp cũng rất lớn. Làm thế nào để chuyển Thức thành Trí? Phật bảo chúng ta: “Lục Thất nhân địa chuyển, Ngũ Bát thị quả thượng chuyển” (Thức thứ sáu, thứ bảy chuyển trên nhân địa; năm thức đầu và thức thứ tám chuyển trên quả địa), điều này nói rất rõ ràng. Chỗ mà chúng ta có thể hạ thủ công phu chính là tu nhân, tu nhân thì chứng quả; đến lúc chứng quả, trên quả địa thì năm thức đầu và thức thứ tám sẽ tự nhiên chuyển đổi. Hiện tiền chúng ta dụng công là phải dụng công ngay trên thức thứ sáu và thứ bảy: thức thứ sáu là phân biệt, thức thứ bảy là chấp trước. Như vậy thì chúng ta biết được, trong cuộc sống hằng ngày, đối người, đối sự, đối vật, hễ không phân biệt liền chuyển được đệ lục thức, hễ không chấp trước liền chuyển được đệ thất thức. Không phân biệt thì gọi là Diệu Quan Sát Trí, không chấp trước thì gọi là Bình Đẳng Tánh Trí; chuyển đệ lục Ý thức thành Diệu Quan Sát Trí, chuyển Mạt-na thức thành Bình Đẳng Tánh Trí. Trong kinh Vô Lượng Thọ đã dạy chúng ta “Thanh Tịnh Bình Đẳng Giác”, nếu không thể chuyển đổi thức thứ sáu và thức thứ bảy, thì làm sao quý vị có thể đạt được Thanh Tịnh Bình Đẳng Giác? Cho nên, nguyên lý nguyên tắc tu hành của Tướng tông hay nguyên lý nguyên tắc tu hành của Tánh tông, đối với người tu pháp môn Niệm Phật chúng ta mà nói, thì thấy đều giúp ích được. Hơn nữa, nếu biết vận dụng, thì công phu niệm Phật của chúng ta quả thật rất mau đắc lực, rất dễ dàng đắc lực, đối với việc vãng sanh quyết định nắm chắc phần thắng, quyết định có sự trợ giúp. Vì thế, những điều này chúng ta bắt buộc phải nhận thức cho thật rõ ràng.